

in delo truda polno ni zagledalo belega dneva! — In spet je preteklo 30 let, da se ni oživila misel, dati to delo na svetlo. „Slovensko društvo“ v Ljubljani pod vodstvom dr. Bleiweis-a v letu 1848, prepričano žive potrebe obširnega slovenskega slovarja, ne pozabi lepega Vodnikovega zaklada ter prosi slavnega gosp. profesorja Metelko-ta: naj ga blagovoli posoditi društvu za izdelk velicega slov. besednjaka. Gosp. profesor to radi storé in „slovensko društvo“ se je z naj večjo pridnostjo lotilo težavnega dela, kterege je končalo z združeno pripomočjo veljavnih domorodcov. Al tudi društvu je, kakor Vodniku, manjkalo dnarja drago delo spraviti na svetlo. Rokopis je spet ostal — rokopis, dokler milostljivi knez niso v nekem pomenku z dr. Bleiweisom 28. decembra 1853 izrekli blagoserdne domoljubne besede: „vstani slovar!“

Al tudi o tem, da se je delo zakasnilo od leta 1851 do letošnjega, vladuje očitno višja roka, in zares prav je bilo, da se je zakasnilo, ker od leta 1851 se je zaklad slovenskih besed, ki so dan današnji vsakemu stanu potrebne, pomnožil tako, da bi smeli obžalovati, ako bi bilo prišlo delo za 3 leta popred na dan. Veliko tavžent potrebnih besed se bo zamôglo sedaj pridjati prvi Vodnikovi in drugi društveni osnovi in marsikaj popraviti. Presvitli knez želé, kolikor je sploh pri besednjaku mogoče, delo popolnoma.

Nadjamose, da bodemo v stanu kmalo kaj več naznaniti v vredstvu nakupičenega blaga, ktero potrebuje izverstnega jezikoslovca in hitrega delavca, da položi zadnjo roko na delo, ktero je že Vodnik začel.

Iz Ljubljane. Sliši se, da rudarijo v Holovšah v Loškem kantonu hoče kupiti neka angležka družba, ki bo spomladi poslala zvedenega moža v ta kraj, da pozvé vse rudarske, gojzdne in cestne razmere. Posebno lepa kotléna ruda zapopada tudi srebro. Ako se ustanovi to rudokopstvo, bo dajalo zaslužek mnogim revnim gorjancem te okolice.

Novičar iz mnogih krajev.

Spet se sliši, da nova osnova cesarskih gospósk bo končana do mesca majnika. — C. k. policijske vradnije so ustanovljene po novem že popolnoma: v vsih poglavnih mestih cesarstva je 29 policijskih vodstev, zraven teh je 60 okrajnih in 36 policijskih komisarstev, 24 manjših ekspozitur in poleti v toplicah bivajočih inšpekciij, — v vsem skupej je 1600 osóeb v službi c. k. policij. — Osnova politično-sodnijska štajerske dežele je že gotova in bo kmalo stopila v djanje; razdeljena je po ti vredbi štajarska dežela v 3 okrajne (kresije) s sedežem okrajnih gosposk v Gradcu, Marburgu in v Bruku. Sodije 1. stopnje bojo: deželna sodija v Gradcu, okrajne sodii v Celji in v Lubnu (Leoben); deželna sodnija v Gradcu obsega Graško okrajno in Gradec; okrajne sodii v Celju in Lubnu pa spadate z okrajno Marburško in Bruško. Deželna nad sodija bo v Gradcu. — Po prerajtbi, ki smo jo brali te dni v nekem Dunajskem časniku, ne nese sploh nobena hiša več kakor 3 in pol od sto. — Ogersko deželno poglavarstvo je razglasilo, da pred spolnjenim 22. letom sklenjene ženitve ne oprostijo nobenega vojaščine. Ta prepoved je za to oklicana, ker na Ogerskem, zlasti v Slovákii, se ženijo že 15 ali 16 let stari fantje, da se tako oprostijo vojaške dolžnosti; dost nevest je le 12 ali 13 let starih. Ker oženjeni sinovi ostanejo na domu očeta, je v marsikteri koči po 3 ali 4 družin na kupu. — Naj višja sodija na Dunaji je razsodila, da tudi to je pokotna pisarija, ako pokotni pisac dóbi kakošnega advokata, ki mu podpisuje njegovo pisarijo. — Novice

iz Turškega sežejo do 17. t. m. Knez Gorčakov je že v mali Valahii, kjer je imelo Aurepovo kardelo do 18. t. m. združeno biti. Od 10. t. m., ko je bila pri Četati skoz 5 dni strašna, in, kakor se zdej sliši, še štirikrat huji bitva kakor pri Oltenici, kjer je tisuč in tisuč vojakov na obéh stranéh padlo, je začasno potihnila vojska; gotovo je sedaj, da je padlo dvakrat več Rusov kakor Turkov, ki so Ruse zapodili proti Radovanu. Nesrečna ta bitva je osupnila Ruse zlo, ker so mislili, da pri prvem napadu bojo zadervili Turke čez Donavo. Rusi delajo okope sedaj pri Radovanu, Turki pa vlečejo zmirej več vojakov h Kalafatu. Govorica je, da so Rusi šli pri Silistrii čez Donavo in obsedli Silistrio, odkodar so 13. t. m. tudi Turki poskušali čez Donavo na uno stran iti; gotovo pa to še ni. Da Rusi ne mislijo Moldave in Vlahije tako hitro zapustiti, kakor pogodba mirú veleva, je očitno iz tega, da je rusovski vojskovodja živež za svojo armado poskerbel že do konca junia. Rusovska poslanca v Parizu in Londonu nista še zapustila svojih poslanstev, kar je znamenje, da razpertija med temi vladami še ni priklopela do verha. — V Černogori se žuga klobčič razpertja med naj imenitnišimi plemeni te dežele zmiraj bolj zaplesti; 14. t. m. je šel c. k. oberstlajtnant Stratimirović na Cetinje poravnat te razpertije. — V Švajci je taka suša in tako pomanjkanje vode, da stojé policijski vojaki pri vodnjakih, da sleherni vzame vode le za pijačo, ne pa za perilo ali drugo potrebo. Morebiti je Jolsvajski prerok, ko nam je sušo prerokoval to zimo, le mislil na Švajco?

Naznanilo.

Razlaganje: kako senožeti obdelovati, od kterege so „Novice“ že govorile v 5. listu, se bo po dovoljenju vikše c. k. šolske oblasti začelo prihodnje nedeljo, to je, 29. dan t. m. ob enajstih dopoldne, in bo sledilo potem vsako nedeljo. Nauk v nemškem jeziku bo terpel vsakbart eno uro; v 12 urah misli gosp. inženir končati poglavitne reči. Razlagal bode v Ljubljanskih šolah tam, kodar je učilnica 3. realnega razreda, nasproti licealni bukvarnici.

Povabljeni so vsi gospodje posestniki senožet in ki bojo morebiti kadaj opraviti imeli z njimi, kakor sploh vsi, kterim je mar za napredek kmetijstva.

Odbor kmetijske družbe v Ljubljani 20. januaria 1854.

Vinorejcem in sadjorejcem.

Kmetijska družba v Ljubljani je po naročilu prejela iz Kremsa 60 rezelnikov za terte (Rebmesserschereen), ki so bili lani v Vipavi in na Dolenskem z veliko pohvalo poskušeni; zraven teh je dobila tudi 6 drevesnih škarij za gosence. Rezelnik veljá 1 fl. 20 kr., škarje pa so po 2 fl. 6 kr. Kdor želi to ali uno orodje imeti, naj se oglasi v pisarnici kmetijske družbe pri gosp. Brusu.

Stan kursa na Dunaji 23. januaria 1854.

Obligacije	5 %	90 1/4 fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	79 1/4 fl.
državnega	4 1/2 %	80 1/4 "	Windišgrac. " " 20 "	26 3/4 "
dolga	4 %	72 "	Waldstein. " " 20 "	27 1/8 "
	3 %	55 "	Keglevičeve " " 10 "	10 1/4 "
	2 1/2 %	45 3/4 "	Cesarski cekini.	5 fl. 56
Oblig. 5 % od leta 1851 B	111	"	Napoleondor (20 frankov)	10 fl.
Oblig. zemljiš. odkupa 5 %	88 1/2	"	Suverendor	17 fl. 15
Zajemi od leta 1834	229	"	Nadavk (agio) srebra:	
" " 1839	132 1/2	"	na 100 fl.	25 1/2 fl.

Srednja cena mernika (pol vagana) žita: V Ljubljani 21. januar.
 pšenice domače 3 fl. 28.; banaške 3 fl. 40. — turšice 3 fl. 10. — soršice 3 fl. — — reži 2 fl. 38. — ječmena 2 fl. 6. — prosa 2 fl. 12. ajde 2 fl. 6. — ovsá 1 fl. 13. — V **Kraju** 23. januar.: pšenice domače 3 fl. 37 1/2.; banaške 4 fl. 4 1/2. — turšice 3 fl. 14. — soršice 3 fl. 13. — reži 2 fl. 51 1/2. — ječmena — fl. — — prosa 2 fl. 20. — ajde 2 fl. 12. — ovsá 1 fl. 13 1/2.
 V **Kraju**: prešiči, funt po 9 1/2 kr. — 8 1/2 kr.
 Slanina (špeh) v bohih cent 25 fl. 20, v ribah 24 fl.